

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2024

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Handhaving	5
Omgevingsrecht	5
Omgevingswet	5
Wabo	9
Natuurbescherming	12
Ambtenarenrecht	14
Volksverzekeringen	14
Bestuursrecht overig	15
Arbeid vreemdelingen	15
Studiefinanciering	16
Toeslagen	18
Tolken en vertalers	19
Vreemdelingenrecht	20
Asiel	20
Procesrecht	22
Regulier	23
Richtlijnen en verordeningen	24
Vreemdelingenbewaring	27

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2024, 1051

ABRS, 30-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4379](#)

korpsbeheerder van de politieregio Amsterdam-Amstelland.

Awb 1:6 aanhef en onder a

Wetboek van Strafvordering Boek 2, Vierde Afdeling, Titel I

BEVOEGDHEID. Niet in behandeling nemen aangifte door politie. De Afdeling begrijpt de frustratie van [appellant], ook omdat hij meerdere procedures heeft lopen over verschillende geschillen en verschillende aangiftes. Maar, het doen van een aangifte of een poging tot het doen van aangifte is een handeling die valt onder Titel I, Vierde Afdeling, van het Tweede Boek van het Wetboek van Strafvordering. Die titel regelt het strafrechtelijk opsporingsonderzoek, zodat een (poging tot) aangifte deel uitmaakt van het strafrechtelijk opsporingsonderzoek. In artikel 1:6, aanhef en onder a, van de Awb staat dat de hoofdstukken 2 tot en met 8 en 10 van de Awb niet van toepassing zijn op de opsporing en vervolging van strafbare feiten, en ook niet op de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen. Dat geldt dus ook voor het doen van aangifte of een poging om aangifte te doen. De bestuursrechter is dus niet bevoegd om hierover een oordeel te geven.

Zie ook de uitspraken van de ABRS van dezelfde datum inzake nrs. [ECLI:NL:RVS:2024:4381](#), [ECLI:NL:RVS:2024:4386](#) en [ECLI:NL:RVS:2024:4387](#).

JnB 2024, 1052

ABRS, 30-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4396](#)

Nationale ombudsman.

Awb 1:1 lid 2 aanhef en onder f

BEVOEGDHEID. I.c. heeft [appellant] beroep ingesteld tegen het niet op tijd nemen van een besluit door de Nationale ombudsman. Uit artikel 1:1, tweede lid, aanhef en onder f, van de Awb volgt dat de Nationale ombudsman geen bestuursorgaan is. De bestuursrechter is daarom niet bevoegd om over beslissingen van de Nationale ombudsman of over het uitblijven daarvan een oordeel te geven. De rechtbank heeft daarom door het beroep niet inhoudelijk te behandelen en het verzet ongegrond te verklaren geen blijk gegeven van een zodanig ernstige schending van de eisen van een goede procesorde dan wel van fundamentele rechtsbeginselen, dat van een eerlijk proces geen sprake zou zijn. De Afdeling is gelet op het voorgaande onbevoegd om van het hoger beroep kennis te nemen.

JnB 2024, 1053

MK ABRS, 30-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4393](#)

minister voor Natuur en Stikstof (nu: de staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur).

Awb 1:3, 8:26, 8:104

Habitatrichtlijn

BESLUIT. WIJZIGINGSBESLUIT HABITATRICHTLIJNGEBIEDEN. I.c. wordt geoordeeld dat het wijzigingsbesluit een besluit is als bedoeld in artikel 1:3 van de Awb. Door het toevoegen van habitattypen en soorten aan het aanwijzingsbesluit zijn voor deze natuurwaarden de

verplichtingen tot het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen gaan gelden. Ook leidt de toevoeging van de natuurwaarden aan het aanwijzingsbesluit ertoe dat vanaf het van kracht worden van het wijzigingsbesluit de gevolgen van plannen en projecten voor deze natuurwaarden in kaart moeten worden gebracht. Daarmee is het wijzigingsbesluit gericht op rechtsgevolg. De rechtbank was dus bevoegd om kennis te nemen van het beroep van wederpartij.

HOGER BEROEP. Het hoger beroep van Vereniging Leefmilieu (hierna: Leefmilieu) tegen de uitspraak op het beroep van [wederpartij] is niet-ontvankelijk. Dat Leefmilieu beroep heeft ingesteld tegen het wijzigingsbesluit betekent niet dat voor haar hoger beroep openstaat tegen een uitspraak op een beroep van een andere partij tegen het wijzigingsbesluit, waardoor zij niet in een ongunstiger situatie is gebracht. Dat is het geval omdat de rechtbank het beroep van [wederpartij] ongegrond heeft verklaard. Dat Leefmilieu door de rechtbank op grond van artikel 8:26 van de Awb is toegelaten om als partij deel te nemen aan het geding tussen [wederpartij] en de staatssecretaris maakt dat niet anders.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Natuurbescherming” en de uitspraken van dezelfde datum inzake nrs. [ECLI:NL:RVS:2024:4392](#) en [ECLI:NL:RVS:2024:4390](#).

JnB 2024, 1054

Rechtbank Noord-Holland, 17-10-2024, [ECLI:NL:RBNHO:2024:10381](#)

college van burgemeester en wethouders van Haarlem, verweerder.

Awb 1:3

BESLUIT. I.c. wordt geoordeeld dat het verstrekken van een debiteurennummer geen publiekrechtelijke rechtshandeling is. Daartoe overweegt de rechtbank dat met een debiteurennummer boekhoudkundig een koppeling wordt gemaakt tussen een schuldenaar en een uniek nummer, zodat een bankoverschrijving direct herleidbaar is naar die schuldenaar. Dit betekent dat eiser met zijn verzoek beoogt dat het college een feitelijke handeling verricht, namelijk het toekennen van een debiteurennummer.

JnB 2024, 1055

Rechtbank Midden-Nederland, 04-10-2024, [ECLI:NL:RBMNE:2024:5728](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Utrecht, verweerder.

Wet natuurbescherming (Wnb)

Besluit activiteiten leefomgeving 4.1199c

AANVRAAG. HANDHAVING. Afwijzing handhavingsverzoek agrarische bedrijven die mest uitrijden binnen een straal van 500 m rondom een Natura-2000 gebied. I.c. wordt geoordeeld dat het algemene verzoek om projecten te controleren en om te handhaven op overtredingen van de natuurvergunningplicht binnen 500 meter van de grens van het Natura 2000-gebied te onbepaald is om als aanvraag in de zin van artikel 1:3 van de Awb aan te merken. Het ligt wel op de weg van de verzoeker om handhaving om het bevoegd gezag enige aanknopingspunten te bieden voor onderzoek naar de vraag of er een overtreding wordt begaan. Verwijzing naar de uitspraken van de ABRS van 19-10-2016, [ECLI:NL:RVS:2016:2743](#) (r.o. 11.2) en CBb van 18-04-2018, [ECLI:NL:CBB:2018:128](#).

JnB 2024, 1056

Rechtbank Limburg, 15-10-2024, [ECLI:NL:RBLIM:2024:7204](#)

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, verweerder.

Awb 4:5, 4:17, 4:20d

ONVOLLEDIGE AANVRAAG. DWANGSOM EN BEROEP BIJ NIET TIJDIG BESLISSEN.

Studiefinanciering. Buitenbehandelingstelling verzoek eiseres om bij vaststelling van de aanvullende beurs geen rekening te houden met het inkomen van haar moeder (verzoek om loskoppeling). I.c. wordt geoordeeld dat de minister in redelijkheid van zijn bevoegdheid tot buitenbehandelingstelling van het verzoek om loskoppeling gebruik heeft kunnen maken. Onweersproken is dat eiseres die gevraagde aanvullende informatie niet binnen de geboden hersteltermijn en ook niet daarna (in bezwaar en beroep) heeft verstrekt. Eiseres heeft weliswaar om uitstel gevraagd, maar dat hoefde voor de minister geen aanleiding te zijn om nog een nadere termijn te gunnen voor het aanleveren van de ontbrekende gegevens. Daarbij is belang dat de minister vanwege de ingebrekestelling van eiseres binnen twee weken daarna moest beslissen op het verzoek en – als dat niet zou lukken – aan eiseres dagelijks een dwangsom verschuldigd is. Dat eiseres voor het aanleveren van de ontbrekende stukken afhankelijk is van derden doet daar in dit geval niet aan af. Het bieden van een tweede hersteltermijn strookt namelijk ook niet met het doel van de ingebrekestelling, waarmee eiseres juist te kennen heeft gegeven kennelijk snel een beslissing te willen op het verzoek.

JnB 2024, 1057

MK ABRS, 30-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4367](#)

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Awb 8:42

BEROEPSPROCEDURE. I.c. betoogt [appellante] dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat zij onvoldoende heeft onderbouwd dat de stukken die de minister volgens haar aan haar had moeten overleggen, op de zaak betrekking hebben. Dit betoog slaagt niet. De rechtbank heeft beoordeeld of [appellante] voldoende heeft toegelicht dat de door haar genoemde stukken op de zaak betrekking hebbende stukken zijn. Daaronder behoren ten minste die stukken waarop het bestuursorgaan zijn besluit heeft doen steunen, adviezen die zijn uitgebracht met het oog op het genomen besluit, onderzoeksrapporten, verslagen van hoorzittingen en oplegnotities. Stukken waarover het bestuursorgaan de beschikking heeft in verband met de besluitvorming, maar waarop het besluit niet rechtstreeks steunt, hebben op de zaak betrekking als deze stukken gelet op de omvang van het geschil relevant kunnen zijn voor de beoordeling van het besluit.

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2024, 1058

Rechtbank Limburg, 09-07-2024, [ECLI:NL:RBLIM:2024:7296](#)

burgemeester van de gemeente Kerkrade.

Opiumwet 13b

HANDHAVING. OPIUMWET 13b. PROCESBELANG. Niet-ontvankelijkverklaring bezwaar eisers tegen sluiten woning. Eiser en eiseres zijn tussen het voornemen tot woningsluiting en de daadwerkelijke woningsluiting verhuisd, en hebben samen met de bewindvoerder bezwaar gemaakt tegen de woningsluiting. I.c. wordt geoordeeld dat een woningsluiting, en het aanbrengen van een zegel op de voordeur van die woning, een publiekelijke afwijzing van het gedrag van eiser en eiseres kan impliceren tegenover de buurt. Daardoor is tot op zekere hoogte aannemelijk dat eiser en eiseres als gevolg hiervan worden geschaad in hun eer en goede naam. Verwijzing naar ABRS 02-11-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3148](#). Zij hebben daarom al belang bij een inhoudelijke beoordeling van hun bezwaar. Gegrond beroep eiser en eiseres. Ten aanzien van de bewindvoerder is de rechtbank niet gebleken van een eigen, voldoende objectief en actueel belang. Ongegrond beroep bewindvoerder.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2024, 1059

Voorzieningenrechter Rechtbank Oost-Brabant, 29-10-2024, [ECLI:NL:RBOBR:2024:5114](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Land van Cuijk, het college.

Omgevingswet 5.1 lid 1 onder a, 5.1 lid 2 onder a, 5.20

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 5.129g 8.0a lid 2

Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) 4.94, 4.146

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. BOUWACTIVITEIT. BOPA. PARTICIPATIE.

ETFAL. Omgevingsvergunning oprichten sportschool. I.c. wordt geoordeeld dat de omgevingsvergunning onzorgvuldig is voorbereid en dat de omvang van de sportschool en de beschikbaarheid van de benodigde parkeerplaatsen onvoldoende zijn geborgd in de omgevingsvergunning. Het is onduidelijk aan welke artikelen van het Bbl het college (dan wel de brandweer) heeft getoetst. De formulering van de eisen die worden gesteld aan de beoordeling van omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit verschilt van formulering van de eisen die werden gesteld aan een omgevingsvergunning die wordt verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, van de Wabo. Artikel 8.0b, tweede lid van het Bkl vereist een actievare beoordeling van het bevoegd gezag. Het college moet beoordelen of aan de eisen van hoofdstuk 5 van het Bkl wordt voldaan, waaronder artikel 5.129 Bkl. Het college had in dit geval zelf het bestaan van een behoefte aan vierde sportschool moeten onderzoeken.

[...] *Geen omgevingsdialoog*

[...] 6.3. In de Omgevingswet worden geen eisen gesteld aan participatie. Desgevraagd heeft het college aangegeven dat geen beleid is vastgesteld over de eisen aan een omgevingsdialoog. Het versturen van een brief is een (eenzijdig) begin van een dialoog. Beter was geweest om actiever informatie en meningen op te halen. De voorzieningenrechter ziet hierin echter geen aanleiding om een voorlopige voorziening te treffen. De bezwaarfase leent zich ook voor een uitwisseling van informatie en standpunten.

Vluchtwegen

[...] 7.3. Ingevolge artikel 5.20 van de Omgevingswet worden beoordelingsregels (als bedoeld in artikel 5.18 van de Omgevingswet) gesteld met het oog op de veiligheid van bouwwerken en het beschermen van de gezondheid. Deze regels worden gesteld in het Bbl. In paragraaf 4.2.10 en 4.2.11 van het Bbl worden eisen gesteld aan het verloop en de capaciteit van vluchtroutes. In artikel 4.94 van het Bbl zijn eisen gesteld aan vluchtroutes in brandvoorschriftengebieden. Op het bedrijventerrein is ook een gasontvangstation gelegen met een aparte aanduiding in het omgevingsplan.

7.4. Het is voor de voorzieningenrechter onduidelijk aan welke artikelen van het Bbl het college (dan wel de brandweer) heeft getoetst. Uit de betreffende artikelen kan evenmin worden afgeleid of met een capaciteit van 50 personen wordt voldaan aan de toepasselijke paragrafen in het Bbl. Het bestreden besluit is op dit onderdeel onduidelijk. Weliswaar is in de ruimtelijke onderbouwing van vergunninghouder (die deel uitmaakt van het bestreden besluit) de aanwezigheid van een buisleiding voor gevaarlijke stoffen en het gasontvangstation vermeld, alsmede de nabijheid van de Maas (als route waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd) en is daarin aangegeven dat deze omstandigheden geen belemmeringen opleveren voor het initiatief, maar in de omgevingsvergunning blijft onduidelijk hoe het college hierover denkt. De enkele verwijzing in het verweerschrift naar het advies van de brandweer leidt niet tot een ander oordeel. Daarnaast is de voorzieningenrechter van oordeel dat de beperking van het aantal van 50 personen onvoldoende is geborgd in de omgevingsvergunning (dus los van de vraag of met een capaciteit van 50 personen wordt voldaan aan artikel 4.68 van het Bbl dan wel de overige toepasselijke artikelen en paragrafen van het Bbl). Overigens wordt in artikel 4.68, eerste lid van het Bbl - dat ingevolge tabel 4.64 van toepassing is op gebouwen met een sportfunctie - een aantal van 37 personen genoemd waarvoor beschermde vluchtroutes moeten worden ingericht als de uitgang van het subbrandcompartiment niet rechtstreeks grenst aan het aansluitende terrein. De omgevingsvergunning is op dit onderdeel onvoldoende zorgvuldig voorbereid.

[...] Versnippering marktaandeel sportschool, economische haalbaarheid, voldoende behoefte

[...] 9.2. Op basis van artikel 8.0b eerste lid onder a van het Bkl zijn op de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning die betrekking heeft op een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, de regels van hoofdstuk 5 van het Bkl van overeenkomstige toepassing. Ingevolge het tweede lid wordt deze omgevingsvergunning geweigerd als de omgevingsplanactiviteit zou leiden tot een situatie die niet is toegelaten op grond van een regel of instructie als bedoeld in het eerste lid, met andere woorden een situatie die in strijd is met hoofdstuk 5 van het Bkl.

9.3. In artikel 5.129g van het Bkl zijn regels opgenomen ter voorkoming van leegstand en voor zorgvuldig ruimtegebruik, voor stedelijke ontwikkelingen die bestaat uit de ontwikkeling of uitbreiding van een bedrijventerrein, die voldoende substantieel is.

Voor zover een omgevingsplan voorziet in een nieuwe stedelijke ontwikkeling, wordt met het oog op het belang van zorgvuldig ruimtegebruik en het tegengaan van leegstand in het omgevingsplan (voor

zover hier van belang) rekening gehouden met de behoefte aan die stedelijke ontwikkeling (artikel 5.129g, tweede lid van het Bkl).

Ingevolge artikel 5.129g, vierde lid van het Bkl, heeft in de gevallen waarin het gaat om de vestiging van een dienst, waarbij de beoordeling van de behoefte aan een stedelijke ontwikkeling betrekking heeft op de economische behoefte, de marktvrage of de mogelijke of actuele economische gevolgen van die vestiging, die beoordeling alleen tot doel na te gaan of de vestiging van een dienst in overeenstemming is met een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

[...] 9.6. De voorzieningenrechter merkt op dat de formulering van de eisen die worden gesteld aan de beoordeling van omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit verschilt van formulering van de eisen die werden gesteld aan een omgevingsvergunning die wordt verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, van de Wabo. Naast het gebruik van het criterium van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in plaats van het criterium "goede ruimtelijke ordening" wordt in artikel 8.0b, tweede lid van het Bkl nadrukkelijk bepaald dat een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit wordt geweigerd als niet wordt voldaan aan de regels in hoofdstuk 5 van het Bkl. Dit is dezelfde formulering van de eisen aan een omgevingsvergunning voor de activiteit "bouwen" (artikel 2.10 van de Wabo) en wijkt af van de formulering van artikel 2.12, eerste lid van de Wabo waarin stond dat een omgevingsvergunning slechts kan worden verleend als de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Artikel 8.0b, tweede lid van het Bkl vereist naar het oordeel van de voorzieningenrechter een actievere beoordeling van het bevoegd gezag. Het college moet beoordelen of aan de eisen van hoofdstuk 5 van het Bkl wordt voldaan. Het college heeft weliswaar beoordelingsruimte of verlening van de omgevingsvergunning in overeenstemming is met een evenwichtige toedeling van functies aan locaties maar het college heeft pas beleidsruimte als is voldaan aan de eisen ingevolge artikel 8.0b, tweede lid van het Bkl.

9.7. Het ligt daarom op de weg van het college om in dit geval zelf het bestaan van een behoefte aan een stedelijke ontwikkeling te onderzoeken dan wel de aanvrager te verplichten om het bestaan van een behoefte te onderzoeken. Iemand die de behoefte aan een stedelijke ontwikkeling ter discussie stelt, is naar het oordeel van de voorzieningenrechter niet verplicht om het ontbreken van die behoefte aan te tonen als er geen enkel onderzoek naar de behoefte is gedaan. Als het bestaan van de behoefte aannemelijk is, dan ligt het overigens wel op de weg van verzoeker om aannemelijk te maken dat toevoeging van een vierde sportschool desondanks kan leiden tot relevante leegstand. Voor het aannemen van voor een concurrent relevante leegstand als hiervoor bedoeld is onvoldoende dat de voorziene ontwikkeling leidt of kan leiden tot een verminderde vraag naar producten of diensten en daardoor tot daling van omzet en inkomsten van de eigen onderneming of de desbetreffende vestiging³.

9.8. De voorzieningenrechter stelt vast dat het college de behoefte niet heeft onderzocht in het bestreden besluit. In de ruimtelijke onderbouwing is ook geen onderzoek gedaan naar de behoefte. Vergunninghouder heeft ter zitting bevestigd dat er geen onderzoek naar de behoefte is gedaan. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter is het bestreden besluit op dit onderdeel onvoldoende zorgvuldig voorbereid. De omstandigheid dat het gaat om een nieuwe ontwikkeling met een beperkte omvang leidt niet tot een ander oordeel. Weliswaar staat in de aanvraag dat het bvo van de sportschool 571 m² bedraagt, dat wil nog niet zeggen dat deze wijziging niet substantieel is, temeer omdat er al drie bestaande sportscholen in Grave zijn. Deze situatie duurt al een aantal jaar en de voorzieningenrechter vindt het te risicovol om het bestaan van een behoefte zonder enig onderzoek aan te nemen. De voorzieningenrechter ziet daarom aanleiding een voorlopige voorziening te treffen

zolang niet bekend is of die behoefte bestaat. Dit kan worden onderzocht in de bezwaarfase maar vergunninghouder zal moeten wachten met de opening om onomkeerbare gevolgen voor de sportschool van verzoeker of de overige sportscholen te voorkomen. [...]

JnB 2024, 1060

Voorzieningenrechter Rechtbank Overijssel, 22-10-2024, [ECLI:NL:RBOVE:2024:5423](#)

college van burgemeester en wethouders van Hengelo.

Omgevingswet 5.1 lid 1 aanhef en onder a

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 8.0a lid 2

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. BOPA. ETFAL. OMGEVINGSVISIE.

Omgevingsvergunning voor realiseren 48 flexwoningen voor 10 jaar. I.c. wordt geoordeeld dat het college zich naar voorlopig oordeel in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Het college is in beginsel gebonden aan wat in de Omgevingsvisie is geschreven, maar kan daar onder omstandigheden wel gemotiveerd van afwijken. Het college heeft enerzijds gesteld dat het project niet in strijd is met de Omgevingsvisie, maar doet anderzijds een beroep op de woningnood en de tijdelijkheid van de omgevingsvergunning waarmee hij lijkt te insinueren dat gemotiveerd wordt afgeweken van de Omgevingsvisie. In bezwaar zal het college zijn standpunt nader moeten verduidelijken. In deze onduidelijkheid is echter geen reden gelegen om het besluit nu te schorsen. Als het al zo is dat het project in strijd is met bepaalde delen van de Omgevingsvisie, dan is voldoende gemotiveerd waarom het college desondanks in dit specifieke geval tot verlening van de vergunning is overgegaan.

JnB 2024, 1061

Voorzieningenrechter Rechtbank Rotterdam, 15-10-2024, [ECLI:NL:RBROT:2024:10701](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hoeksche Waard.

Omgevingswet 5.1 lid 1 aanhef en onder a

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 8.0a lid 2

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. BOPA. PARTICIPATIE. ETFAL.

Omgevingsvergunning huisvesten 14 alleenstaande minderjarige vreemdelingen. I.c. wordt geoordeeld dat de initiatiefnemer in dit geval voldoende aan participatie heeft gedaan. Hierbij is van belang dat in de Omgevingswet geen eisen worden gesteld aan de wijze waarop aan participatie moet zijn vormgegeven. Nu er een informatieavond voor omwonenden is geweest en draagvlak geen voorwaarde is om een ontwikkeling mogelijk te maken, heeft deze bezwaargrond geen redelijke kans van slagen.

De sociale veiligheid en (de te verwachten) overlast zijn aspecten die het college bij de beoordeling of er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties moet betrekken bij zijn besluitvorming. Het college dient in de bezwaarfase nader te onderzoeken en te motiveren dat met het toestaan van de huisvesting van de minderjarige vreemdelingen sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

JnB 2024, 1062

Rechtbank Overijssel, 22-10-2024, [ECLI:NL:RBOVE:2024:5413](#)

college van burgemeester en wethouders van Zwolle, het college.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1 aanhef en onder a aanhef en onder 2
Besluit omgevingsrecht (Bor) Bijlage II, artikel 4 onderdeel 1, onderdeel 9

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. KRUIMEL. Omgevingsvergunning verbouwen bestaande bouwdeel en plaatsen nieuwe verdieping op bestaande bouwdeel. Anders dan eisers betogen, wordt geen grond gezien om aan te nemen dat uit de door eisers aangehaalde uitspraak ABRS, 21-03-2018, [ECLI:NL:RVS:2018:963](#) een verplichte volgorde volgt, waarbij eerst aan onderdeel 1 en pas daarna aan onderdeel 9 moet worden getoetst. Wat voor de toepassing van de gecombineerde kruimelonderdelen 1 en 9 echter wel van belang is, is dat niet op grond van onderdeel 9 een vergunning kan worden verleend voor het in afwijking van het bestemmingsplan gebruiken van een gebouw dat niet feitelijk aanwezig en vergund is. Verwijzing naar ABRS 04-02-2020, [ECLI:NL:RVS:2020:338](#). In de situatie van de (voormalige) werkplaats aan de [adres 1] doet dit laatste zich voor. Hoewel de (voormalige) werkplaats feitelijk aanwezig is op het perceel, is de volumetoename nodig om het met onderdeel 9 beoogde gewijzigde gebruik van het bouwwerk te vergunnen. In het negende lid van artikel 4, bijlage II van het Bor staat echter dat het afwijkende gebruik alleen vergund mag worden als dat niet gepaard gaat met bouwactiviteiten die ertoe leiden dat de bebouwde oppervlakte en het bouwvolume worden vergroot. Er kan gelet op het voorgaande daarom niet gesproken worden van een gebouw dat reeds feitelijk aanwezig en vergund is. Het doel van de door het college gevolgde redenering, namelijk het toekennen van een bouwvlak, het vervolgens realiseren van een hoofdgebouw en tot slot de uitbreiding daarvan, kan dus niet met toepassing van de gecombineerde kruimelonderdelen 1 en 9 bereikt worden. De door het college gehanteerde werkwijze waarbij eerst onderdeel 9 wordt toegepast (wijziging gebruik) en vervolgens onderdeel 1 (uitbreiding bouwwerk), verdraagt zich daarmee niet met de bedoeling van de kruimellijst van artikel 4, bijlage II van het Bor.

JnB 2024, 1063

ABRS, 30-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4225](#)

college van burgemeester en wethouders van Son en Breugel.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1 aanhef en onderdeel a, onder 2°
Besluit omgevingsrecht (Bor) Bijlage II artikel 4 aanhef en onderdeel 3

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. Afwijzing aanvraag omgevingsvergunning bouwen vier schuilgelegenheden voor alpaca's. I.c. wordt geoordeeld dat de rechtbank terecht heeft overwogen dat het college afdoende heeft gemotiveerd waarom het college de vier schuilhutten op het perceel niet ruimtelijk aanvaardbaar acht. De rechtbank heeft voorts terecht geoordeeld dat het college een zwaarder gewicht heeft mogen toekennen aan behoud van het open karakter van het landelijk gebied dan aan het belang van [appellant] bij het behouden van de schuilgelegenheden. De geringe omvang van de schuilgelegenheden en de omstandigheid dat teeltondersteunende voorzieningen wel zijn toegestaan op het perceel, maken niet dat het college daardoor gehouden was om toepassing te geven aan van artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de Wabo. Het college mocht zich op het standpunt

stellen dat het tijdelijke karakter van de schuilhutten de aantasting van het open karakter niet wegneemt. Dat voor het beheer en de zorg als bedoeld in de Wet dieren in het geval van alpaca's schuilgelegenheden noodzakelijk zijn, leidt er niet toe dat deze daarom hoe dan ook ruimtelijk aanvaardbaar zijn. Daarbij is van belang dat de Wet dieren zich richt tot houders van dieren en niet tot bestuursorganen als het college.

JnB 2024, 1064

MK ABRS, 30-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4384](#)

college van burgemeester en wethouders van Kerkrade.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

WABO. HANDHAVING. LAST ONDER DWANGSOM. VERTROUWENSBEGINSEL. I.c. wordt geoordeeld dat het college de last onder dwangsom om de woning in de oorspronkelijke staat, zijnde één wooneenheid, terug te brengen in stand mocht laten. Dat sprake is van gerechtvaardigde verwachtingen, betekent niet dat daaraan altijd moet worden voldaan. Zwaarder wegende belangen, zoals het algemeen belang of de belangen van derden, kunnen daaraan in de weg staan. I.c. mocht het college een zwaarder gewicht toekennen aan de handhaving van het bestemmingsplan. Het verbieden van woningsplitsing, vanwege de bescherming van de belangen van derden, is in lijn met bestendig gemeentelijk beleid inzake woningsplitsing waar het college op heeft gewezen. Het college mocht verder gewicht toekennen aan het algemeen belang bij een goede woningmarkt die zowel kwalitatief als kwantitatief in balans is. Het college heeft in aanmerking mogen nemen dat [appellant] enkel een financieel belang heeft en dat hij een schadevergoeding krijgt van € 5.000,00 voor de verbouwkosten en voor het terugbrengen van de woning in de oorspronkelijke staat. Het college mocht verder afzien van het toekennen van schadevergoeding voor het mislopen van huurinkomsten. Misgelopen inkomsten kunnen niet worden aangemerkt als dispositieschade.

JnB 2024, 1065

MK ABRS, 30-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4242](#)

college van burgermeester en wethouders van de gemeente Boxtel.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

WABO. HANDHAVING. LAST ONDER DWANGSOM. VERTROUWENSBEGINSEL. I.c. wordt geoordeeld dat [partij A] en anderen de gerechtvaardigde verwachting mochten hebben dat de mantelzorgwoning vergunningvrij mocht worden gebouwd en dat niet handhavend zou worden opgetreden. Gevolgd wordt het oordeel van de rechtbank dat [partij A] en anderen uit de uitlatingen en gedragingen van gemeenteambtenaren, gelet op de door [partij A] en anderen geschetste en door het college onweersproken gang van zaken, de aan de bouw van de mantelzorgwoning voorafgaande gesprekken en de inhoud van e-mails van een medewerkster omgevingsrecht en een toezichthouder bouwen van de gemeente Boxtel in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs konden en mochten afleiden dat zij vergunningvrij een mantelzorgwoning mochten bouwen. Daarbij is niet gebleken dat [partij A] en anderen niet te goeder trouw zouden zijn geweest. De uitlatingen en gedragingen kunnen aan het college worden toegerekend.

JnB 2024, 1066

Voorzieningenrechter Rechtbank Limburg, 17-10-2024, [ECLI:NL:RBLIM:2024:7365](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Limburg, verweerder.

Bouwbesluit 2012 7.22

WABO. HANDHAVING. BOUWBESLUIT. ZORGPLICHT. OVERTREDING. Lasten onder dwangsom voor stofoverlast uit (hout)drogers. I.c. wordt geoordeeld dat overtreding van artikel 7.22 van het Bouwbesluit 2012 voldoende is gemotiveerd. Het aantreffen van houtstof kan weliswaar niet als bewijs dienen voor het overtreden van de stofnorm van voorschrift 8.1 onder a door uitstoot van de drogers, maar anderzijds kan wel de zorgplicht die voortvloeit uit artikel 7.22 van het Bouwbesluit 2012 geschonden kan zijn gelet op de hoeveelheid stof buiten het terrein van de inrichting. Verweerder heeft blijkens de bestreden besluiten de schending van deze zorgplicht gemotiveerd met verwijzing naar de frequente aanwezigheid van grote hoeveelheden grof stof en houtstofdeeltjes – veroorzaakt door uitstoot vanuit de inrichting – die bij de omliggende bedrijven onaanvaardbare overlast veroorzaken. Die motivering komt overeen met hetgeen de StAB (als momentopname) in zijn rapporten heeft vastgesteld en hetgeen derde-partijen stellen aan de hand van onder meer diverse foto's op verschillende momenten. Een en ander wordt ook ondersteund door de controles door toezichthouders in 2021 en 2022 (onder 7.2 onder 4) genoemd). Dat het op de omliggende percelen neerkomende (relatief grove) stof ook van andere bronnen kan komen dan van de inrichting van eiseressen, wordt onaannemelijk geacht. De lasten worden als te ver gaand en onredelijk bezwarend beoordeeld.

Jurisprudentie Wabo-milieu:

- Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Nederland, 24-10-2024, [ECLI:NL:RBNNE:2024:4175](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2024, 1067

MK ABRS, 30-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4391](#)

college van gedeputeerde staten van Gelderland.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 8:69a

Wet natuurbescherming (Wnb) 3.8, 3.10 lid 1 aanhef en onder b

NATUURBESCHERMING. NATUURONTHEFFING. WINDPARK.

RELATIVITEIT. I.c. wordt geoordeeld dat dat [appellant sub 1] en [appellante sub 2] en anderen zich niet kunnen beroepen op de bepalingen over de soortenbescherming in de Wnb. Zij wonen hemelsbreed op meer dan 100 meter van de projectlocatie. Dat is niet in geschil. De betreffende afstanden tot de projectlocatie zijn te groot om verwevenheid aan te nemen. [appellante sub 2] en anderen merken in hun beroepschrift op dat zij de das ook regelmatig op hun woonperceel signaleren. Voor de vraag of zij zich in dit geval kunnen beroepen op de normen uit de Wnb is echter in de eerste plaats de afstand van hun directe woon- en leefomgeving tot de locatie waar de gestelde overtreding van de Wnb plaatsvindt van belang. En dat is niet de door [appellant sub 1] en [appellante sub 2] en anderen genoemde afstand, maar de afstand tot, kort gezegd, de projectlocatie.

ANDERE DWINGENDE REDENEN VAN GROOT OPENBAAR BELANG. I.c. heeft het college de ontheffingsgrond als bedoeld in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef en onder b, aanhef en onder 30, van de Wnb aan het besluit ten grondslag mogen leggen. Dat het slechts om drie windturbines gaat, doet er niet aan af dat de plaatsing van de windturbines bijdraagt aan het behalen van de klimaatdoelstelling.

STAAT VAN INSTANDHOUDING DAS. Het standpunt dat het voorziene windpark niet leidt tot afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de populatie van de das heeft het college op het rapport van Silvavir en de notitie van Waardenburg mogen baseren.

ONTHEFFINGSVOORSCHRIFTEN. Wat betreft het betoog van de stichting dat de voorgestelde compensatiemaatregelen die betrekking hebben op de uitbreiding van het natuurcompensatiegebied onvoldoende zijn, heeft het college er vrijwillig en in overeenstemming met IJsselwind B.V. voor gekozen om met deze maatregelen een bovenwettelijke kwaliteitsverbetering van het bestaande leefgebied van de dassenfamilie te realiseren. Het college komt beleidsruimte toe bij het stellen van een voorschrift dat als zodanig niet nodig is voor het kunnen verlenen van de Wnb-ontheffing. Verwijzing naar ABRS 31-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:3035](#), onder 10-10.2. In wat de stichting heeft aangevoerd, wordt geen aanleiding gezien voor het oordeel dat het college een andere of verderstrekkende maatregel aan de ontheffing had moeten verbinden.

JnB 2024, 1068

MK ABRS, 30-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4393](#)

minister voor Natuur en Stikstof (nu: de staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur).

Habitatrichtlijn

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:3

NATUURBESCHERMING. WIJZIGINGSBESLUIT HABITATRICHTLIJNGEBIEDEN. BESLUIT. I.c. wordt geoordeeld dat het wijzigingsbesluit een besluit is als bedoeld in artikel 1:3 van de Awb. Door het toevoegen van habitattypen en soorten aan het aanwijzingsbesluit zijn voor deze natuurwaarden de verplichtingen tot het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen gaan gelden. Ook leidt de toevoeging van de natuurwaarden aan het aanwijzingsbesluit ertoe dat vanaf het van kracht worden van het wijzigingsbesluit de gevolgen van plannen en projecten voor deze natuurwaarden in kaart moeten worden gebracht. Daarmee is het wijzigingsbesluit gericht op rechtsgevolg. De rechtbank was dus bevoegd om kennis te nemen van het beroep van wederpartij.

Zie in dit verband ook de uitspraken van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2024:4392](#) en [ECLI:NL:RVS:2024:4390](#).

JnB 2024, 1069

MK Rechtbank Oost-Brabant, 30-07-2024, [ECLI:NL:RBOBR:2024:3519](#)

college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant, het college.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

Beleidsregel Natuurbescherming Noord-Brabant

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. Natuurvergunning in gebruik nemen biomassacentrale. I.c. wordt geoordeeld dat eiseres haar stelling, dat er geen passende beoordeling heeft plaatsgevonden, onvoldoende heeft onderbouwd. Het college heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat door toepassing van externe saldering is verzekerd dat geen sprake is van effecten op de relevante Natura 2000-gebieden vanwege de aangevraagde activiteiten. Of in de centrale ten minste de voor de centrale in aanmerking komende best beschikbare technieken worden toegepast, is geen toetsingsgrond bij een aanvraag om een vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb. Het college heeft in het bestreden besluit onvoldoende inzichtelijk gemaakt welke andere concrete landelijke of provinciale maatregelen worden genomen om de dreigende achteruitgang van natuurwaarden in de nabijgelegen Natura 2000-gebieden te voorkomen. Dit betekent dat het bestreden besluit voor vernietiging in aanmerking komt. In wat het college in het verweerschrift en ter zitting heeft gesteld wordt echter aanleiding gezien om de rechtsgevolgen van het te vernietigen bestreden besluit in stand te laten. Verwijzing naar ABRS 14-02-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:625](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ambtenarenrecht

JnB 2024, 1070

Rechtbank Den Haag, 17-10-2024, [ECLI:NL:RBDHA:2024:16725](#)

commandant Luchtstrijdkrachten, verweerder.

Algemeen militair ambtenarenreglement (AMAR) 115

Inkomstenregeling militairen (IRM)

MILITAIR AMBTENARENRECHT. GOED WERKGEVERSCHAP. Toekenning van de vliegtolage enkel en alleen uit oogpunt van goed werkgeverschap heeft verweerder in redelijkheid kunnen afwijzen. Ongegrond beroep.

11. De rechtbank is van oordeel dat verweerder zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat van bijzondere omstandigheden op grond waarvan schadeloosstelling op grond van artikel 115 van het AMAR zou moeten plaatsvinden, geen sprake is. Het gedrag van de voorzitter van de sollicitatiecommissie in de sollicitatie- en selectieprocedure voor de functie van supervisor cabin attendant is niet als onregelmatigheid aangemerkt. Desondanks heeft verweerder het wel meegewogen en eiseres met terugwerkende kracht bevorderd. De rechtbank is van oordeel dat verweerder zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat zij zich daarmee als een goed werkgever heeft gedragen. De rechtbank volgt verweerder in het standpunt dat het toekennen van de vliegtolage een brug te ver is. Eiseres ontkent niet dat zij niet voldoet aan de voorwaarden voor die toelage. Toekenning van deze toelage enkel en alleen uit oogpunt van goed werkgeverschap heeft verweerder in redelijkheid kunnen afwijzen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Volksverzekeringen

JnB 2024, 1071

MK CRvB, 12-09-2024, [ECLI:NL:CRVB:2024:1972](#)

Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank.

Algemene Kinderbijslagwet (AKW) 7a

Besluit uitvoering kinderbijslag (BUK) 11, 12

Regeling uitvoering dubbele kinderbijslag bij intensieve zorg (Regeling) 1, 2, 3

AKW. AFWIJZING AANVRAAG DUBBELE KINDERBIJSLAG. Dat de zoon van appellante als gevolg van zijn autismespectrumstoornis, ernstmaat 2, gemiddeld meer zorg nodig heeft dan veel andere kinderen van zijn leeftijd acht de Raad aannemelijk en dat staat ook niet ter discussie, maar daarmee is nog niet gegeven dat er behoefte is aan intensieve zorg.

Appellante heeft niet aan de hand van concrete, verifieerbare en te objectiveren feiten en omstandigheden aannemelijk gemaakt dat op de peildatum sprake was van een situatie van intensieve zorg in de zin van de AKW. Aangevallen uitspraak bevestigd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Arbeid vreemdelingen

JnB 2024, 1072

MK ABRS, 30-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4367](#)

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Wet arbeid vreemdelingen (Wav) 2 lid 1, 15a

WAV. BOETE. WAARSCHUWING PREVENTIEVE STILLEGGING. WERKGEVERSCHAP.

[Appellante] is het onderdeel binnen [bedrijf A] dat groottransport verzorgt. Een deel van de transportwerkzaamheden besteedt zij uit bij andere transportondernemers, zogenoemde charters. Een van deze charters was [bedrijf B]. I.c. wordt geoordeeld dat de rechtbank terecht heeft overwogen dat [appellante] werkgever is in de zin van de Wav van de chauffeurs van [bedrijf B]. Verwijzing naar ABRS 28-08-2019, [ECLI:NL:RVS:2019:2924](#) en 23-10-2013, [ECLI:NL:RVS:2013:1598](#).

BEWIJSLAST. De bewijslast van een overtreding rust op het bestuursorgaan, wat inhoudt dat het bestuursorgaan moet aantonen dat de overtreding is begaan. Verwijzing naar arrest Hoge Raad 15-04-2011, [ECLI:NL:HR:2011:BN6324](#) en ABRS 26-01-2020, [ECLI:NL:RVS:2020:604](#). I.c. wordt geoordeeld dat de minister er niet in is geslaagd voldoende bewijs te leveren dat 10 nader genoemde chauffeurs werkzaamheden hebben verricht voor [appellante].

ARTIKEL 15a WAV. Artikel 15a van de Wav is niet in strijd met artikel 6 van de AVG. Er bestaat namelijk een wettelijke grondslag voor de vordering en het verwerken van persoonsgegevens zodat is voldaan aan artikel 6, eerste lid, aanhef en onder c, van de AVG. In artikel 6, derde lid, van de AVG is bepaald dat de verwerking van persoonsgegevens daarnaast gerechtvaardigd moet zijn door een dwingende reden van algemeen belang en dat de verwerking geschikt en noodzakelijk moet zijn. Hieraan is voldaan. Artikel 15a van de Wav is evenmin in strijd met het recht op vrij verkeer van werknemers.

WAARSCHUWING PREVENTIEVE STILLEGGING VAN WERK. I.c. heeft de minister niet deugdelijk gemotiveerd dat niet is gebleken dat een eventuele stillegging van de werkzaamheden grote maatschappelijke en economische gevolgen heeft. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Studiefinanciering

JnB 2024, 1073

MK Rechtbank Overijssel, 29-10-2024, [ECLI:NL:RBOVE:2024:5627](#)

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) 14

Protocol 12 bij het EVRM 1

Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR) 26

Wet studiefinanciering 2000 (Wsf 2000)

WSF 2000. UITWONENDE. HUISBEZOEK. SELECTIE DOOR MIDDEL VAN RISICOPROFIEL.

HERZIENING EN TERUGVORDERING. Er bestaat geen redelijke relatie van evenredigheid

tussen de inzet van het risicoprofiel en de doelstelling daarvan. Gelet hierop is het verschil in behandeling dat bij de selectie van studenten voor een huisbezoek is gemaakt tussen uitwonende studenten met en zonder migratieachtergrond, niet objectief gerechtvaardigd.

DUO heeft namens de minister daarom gehandeld in strijd met het discriminatieverbod.

Daarom is de selectie van eiseres voor een rechtmatigheidscontrole onrechtmatig. De

bewijsmiddelen zijn verkregen op een wijze die zozeer indruist tegen wat van een behoorlijk handelende overheid mag worden verwacht, dat dit gebruik onder alle omstandigheden ontoelaatbaar moet worden geacht. Beroepen gegrond.

4.2. Tussen partijen is niet langer in geschil dat eiseres op grond van haar migratieachtergrond ongelijk is behandeld ten opzichte van uitwonende studenten zonder migratieachtergrond, door de wijze waarop zij is geselecteerd voor een huisbezoek. Wel is tussen partijen in geschil welk gevolg dit heeft voor de toelaatbaarheid van het bewijs en daarmee voor de besluitvorming. [...]

4.3.1. De minister heeft ter zitting verklaard dat het risicoprofiel is ingezet om onjuist gebruik van de studiefinanciering efficiënt te kunnen bestrijden. De rechtbank is van oordeel dat dit kan worden aangemerkt als een legitiem doel.

4.3.2. Vervolgens moet worden beoordeeld of er een redelijke relatie van evenredigheid bestaat tussen de inzet van dit risicoprofiel en de hier genoemde doelstelling. De selectiecriteria binnen het risicoprofiel moeten samen voldoende relevant en objectief zijn om op een effectieve wijze bij te dragen aan de verwezenlijking van het nagestreefde doel. [...]

4.3.3. Uit de rapportage 'Vooringenomenheid voorkomen' van de Stichting Algorithm Audit van februari 2024 volgt dat de selectiecriteria van het risicoprofiel grotendeels zijn gebaseerd op ervaringsgegevens en zogenoemd gezond verstand van medewerkers.[...] De onderbouwing voor geschiktheid van deze criteria is niet gedocumenteerd. Het College voor de Rechten van de Mens waarschuwt naar het oordeel van de rechtbank terecht voor het gebruik van ervaringsgegevens. [...] In het vervolgonderzoek van de Stichting Algorithm Audit van Mei 2024⁶ is bovendien geconcludeerd dat het risicoprofiel dat werd gebruikt vooringenomen was ten aanzien van studenten met een niet-Europese migratieachtergrond, en dat de handmatige selectie die vooringenomenheid nog versterkte. De rechtbank concludeert dat onvoldoende vast staat dat en waarom de selectiecriteria binnen het risicoprofiel voldoende relevant en objectief zijn. Dit wordt verder ondersteund door de brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 1 maart 2024, waarin wordt erkend dat het controleproces is ontworpen zonder degelijke onderbouwing en onvoldoende is onderhouden[...].

4.3.4. Dit leidt tot de conclusie dat er geen redelijke relatie van evenredigheid bestaat tussen de inzet van dit risicoprofiel en de doelstelling daarvan. Gelet hierop is het verschil in behandeling dat bij de selectie van studenten voor een huisbezoek is gemaakt tussen uitwonende studenten met en zonder migratieachtergrond, niet objectief gerechtvaardigd. DUO heeft namens de minister daarom gehandeld in strijd met het discriminatieverbod. Daarom is de selectie van eiseres voor een rechtmatigheidscontrole onrechtmatig.

4.4. Na de onrechtmatige selectie van eiseres voor een rechtmatigheidscontrole, heeft het huisbezoek plaatsgevonden. Bij dat huisbezoek heeft de oma van eiseres haar verklaring afgelegd. Het huisbezoek en de verklaring van de oma van eiseres zijn uitsluitend een vervolg op en onlosmakelijk verweven met de onrechtmatige selectie van eiseres voor een rechtmatigheidscontrole. Volgens vaste rechtspraak[...] worden de op die manier verkregen gegevens ook aangemerkt als onrechtmatig verkregen bewijs.

4.5. Zoals de Centrale Raad van Beroep [...] meerdere malen heeft overwogen [...] is het gebruik van (al dan niet onrechtmatig) verkregen bewijs slechts dan niet toegestaan indien de daartoe gebruikte bewijsmiddelen zijn verkregen op een wijze die zozeer indruist tegen wat van een behoorlijk handelende overheid mag worden verwacht, dat dit gebruik onder alle omstandigheden ontoelaatbaar moet worden geacht. De omstandigheid dat dit bewijs op andere wijze rechtmatig verkregen had kunnen worden is daarbij van belang. Daarbij is verder van belang of al dan niet sprake is van schending van rechten van een verdachte op een eerlijk proces. Indien, zoals in dit geval, het gaat om door het bestuursorgaan zelf onrechtmatig verkregen bewijs, is van belang of de bewijsuitsluiting een aangewezen en evenredige maatregel is om rechtmatig optreden te stimuleren.[...]

4.6. De minister heeft niet gesteld dat het bewijs (het huisbezoek en de daarbij afgelegde verklaring van de oma van eiseres) ook op andere wijze rechtmatig verkregen had kunnen worden. De rechtbank vindt dat ook niet aannemelijk. In dit geval is geen sprake van een verzuim waarbij het recht van eiseres op een eerlijk proces in de zin van artikel 6 van het EVRM (rechtstreeks) aan de orde is, maar gaat het om de schending van een ander rechtsbeginsel. Maar het belang om niet gediscrimineerd te worden en dat, zeker door overheidsinstanties, geen verboden onderscheid wordt gemaakt op grond van migratieachtergrond acht de rechtbank evident. Daarom kan in deze zaak niet worden volstaan met de enkele constatering van het onrechtmatig zijn van het bewijs. Daarmee zou ook alle kracht worden ontnomen aan het discriminatieverbod zoals neergelegd in de onder 4.1 genoemde artikelen. De rechtbank acht als rechtsstatelijke waarborg en om te voorkomen dat een soortgelijke situatie zich in de toekomst nog eens voordoet bewijsuitsluiting passend. Hiertoe zal de rechtbank overgaan. De bewijsmiddelen zijn verkregen op een wijze die zozeer indruist tegen wat van een behoorlijk handelende overheid mag worden verwacht, dat dit gebruik onder alle omstandigheden ontoelaatbaar moet worden geacht.

4.7. Omdat aan de besluitvorming in dit geval alleen bewijs ten grondslag ligt dat moet worden uitgesloten, berust de besluitvorming niet op een zorgvuldige voorbereiding en ook niet op een goede motivering. Dat is in strijd met de artikelen 3:2 en 7:12, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Woonde eiseres op het opgegeven adres?

4.8.

Ook als het bewijs niet zou moeten worden uitgesloten, zou de rechtbank tot het oordeel komen dat de besluitvorming niet berust op een deugdelijke motivering. Daarvoor is het volgende van belang.

4.8.1. Uitgangspunt bij een belastend besluit, zoals een hier aan de orde zijnde herziening en terugvordering, is dat de bewijslast in eerste instantie op het bestuursorgaan rust. De minister moet dus aannemelijk maken dat eiseres ten tijde van het huisbezoek niet woonde op het opgegeven adres.

4.8.2. De in het rapport van het huisbezoek opgenomen feiten en omstandigheden rechtvaardigen in dit geval niet de conclusie dat eiseres niet woonde op het opgegeven adres. Die conclusie is namelijk uitsluitend gebaseerd op de verklaring van de oma van eiseres tijdens het huisbezoek dat er geen eigendommen van eiseres in de woning aanwezig zijn en dat eiseres altijd alles meeneemt. Uit het rapport blijkt niet dat grondig en evenwichtig onderzoek heeft plaatsgevonden[...] en dat bij de oma van eiseres voldoende is doorgevraagd. Het lijkt er veeleer op dat slechts is gezocht naar feiten en omstandigheden die bijdragen aan het beeld dat de eiseres niet op het opgegeven adres woonde. Zo is geen betekenis toegekend aan de eveneens door de oma van eiseres afgelegde verklaring dat eiseres bij hen is komen wonen omdat haar broertje gedragsproblemen heeft, om haar moeder te ontlasten en om eiseres rust te gunnen, dat de betreffende kamer wordt gebruikt door eiseres en ook door haarzelf om haar was op te hangen, dat eiseres over een eigen sleutel beschikt en dat zij 4 tot 5 nachten per week bij hen slaapt. Ook zijn geen foto's gemaakt tijdens het huisbezoek zodat niet te controleren is of er wel of geen spullen van eiseres in de woning lagen, terwijl eiseres zelf verklaart dat er wel spullen van haar lagen, maar dat haar oma er niet aan heeft gedacht om die spullen aan te wijzen. Tot slot is een deel van de verklaring van de oma van eiseres wel opgenomen in het rapport van het huisbezoek, maar niet in de door haar ondertekende verklaring. Daardoor is onduidelijk gebleven wat zij nu precies heeft verklaard.

4.9. Wat eiseres verder heeft aangevoerd behoeft gelet op het voorgaande geen bespreking meer. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Toeslagen

JnB 2024, 1074

MK Rechtbank Midden-Nederland, 25-10-2024, [ECLI:NL:RBMNE:2024:6003](#)

Dienst Toeslagen

Wet hersteloperatie toeslagen (Wht)

TOESLAGEN. BEROEPEN NIET TIJDIG BESLISSEN. NIEUWE LIJN OVER NIET TIJDIG BESLISSEN IN BEZWAAR. In beroepen niet tijdig beslissen op aanvragen integrale beoordelingen blijft de rechtbank aansluiten bij de termijnen die de Afdeling in de uitspraak van 23-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3209](#) daarvoor heeft gesteld. Die termijnen voldoen nog steeds aan het criterium dat de termijn niet onnodig lang en niet onrealistisch kort mogen zijn. Alles afwegende ziet de rechtbank echter wel aanleiding om voor de afdoening van de beroepen niet tijdig in bezwaarzaken van de UHT vanaf heden niet langer uit te gaan van de door de Afdeling in de uitspraak van 23-08-2023 uitgezette lijn, die tot op heden door de rechtbank werd gevolgd. De rechtbank zal in plaats daarvan aansluiten bij de beslistermijnen die de rechtbank Rotterdam in haar uitspraak van 15-07-2024, [ECLI:NL:RBROT:2024:6560](#) heeft bepaald. Dat betekent dat de rechtbank voortaan bij eerste beroepen wegens niet tijdig beslissen in bezwaar een nadere beslistermijn zal bepalen van veertig weken na het indienen van het verweerschrift en bij tweede en volgende beroepen een nadere beslistermijn van

twintig weken na de datum waarop de uitspraak naar partijen is verzonden.

RECHTERLIJKE DWANGSOM. De rechtbank zal de hoogte van de dwangsom voor de onder r.o. 45 en 46 genoemde gevallen steeds bepalen op € 50,- per dag met een maximum van € 15.000,-.

Bij deze uitspraak is een [nieuwsbericht](#) ("Langere reactietijd voor Dienst Toeslagen op bezwaar gedupeerden toeslagenaffaire") uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Tolken en vertalers

JnB 2024, 1075

MK ABRs, 30-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4373](#)

minister van Justitie en Veiligheid.

Wet beëdigde tolken en vertalers 3, 4, 5

Besluit beëdigde tolken en vertalers 8

Besluit inschrijving Rbtv 4

Awb 4:82

TOLKEN EN VERTALERS. Beoordelingskader Tolk B2. Vaste gedragslijn. De minister heeft op de zitting van de Afdeling toegelicht dat de kwaliteit van de tolken in het register moet worden gewaarborgd. Daarvoor is in het Beoordelingskader het vereiste opgenomen van een werkomvang van 1.000 uren in een aangesloten periode van vijf jaar binnen een periode van tien jaar. Zodra voldaan is aan de omvang kijkt de minister pas naar andere omstandigheden die bijdragen aan de taalvaardigheid van een tolk. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de minister voldoende gemotiveerd waarom hij in de situatie van [verzoeker] het Beoordelingskader toepast en heeft hij voldoende gemotiveerd waarom hier niet van hoeft te worden afgeweken.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB 2024, 1076

MK ABRS, 28-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4318](#)

minister van Asiel en Migratie.

EVRM 3

EU Handvest 4

ASIEL. POOLSE JOURNALIST. Niet-ontvankelijk verklaring na artikel 7-procedure. De minister mocht de beoordeling van de overleveringsrechter bij zijn besluitvorming betrekken. De feiten die een rol hebben gespeeld bij het oordeel van de overleveringsrechter zijn namelijk nagenoeg dezelfde feiten als de feiten die de vreemdeling aan zijn asielverzoek ten grondslag heeft gelegd.

1. De vreemdeling heeft de Poolse nationaliteit. Hij heeft op 2 december 2020 een asielaanvraag ingediend. De vreemdeling heeft hieraan ten grondslag gelegd dat hij wegens het uiten van zijn politieke overtuiging als journalist, sinds 2002 stelselmatig wordt vervolgd voor smaad en laster.

2. Volgens het Protocol (Nr. 24) bij het VWEU inzake asiel voor onderdanen van lidstaten van de Europese Unie, beschouwen de lidstaten elkaar als veilige landen van oorsprong in asielzaken. Een lidstaat kan een asielverzoek alleen overwegen of ontvankelijk verklaren als een van de in het Protocol sub a tot en met d genoemde omstandigheden zich voordoet. In dit geval is er een omstandigheid als bedoeld in onderdeel b van het Protocol, omdat de Europese Commissie een aantal artikel 7-procedures tegen Polen aanhangig heeft gemaakt. In de uitspraak van 30 januari 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:282](#), onder 4.2, heeft de Afdeling geoordeeld dat lidstaten ook na aanvang van een artikel 7-procedure ruimte hebben om een asielaanvraag niet-ontvankelijk te verklaren. Een dergelijke procedure kan alleen in uitzonderlijke gevallen aanleiding geven om af te wijken van het interstatelijk vertrouwensbeginsel. [...].

Is het besluit van de minister deugdelijk gemotiveerd?

5. De minister heeft deugdelijk gemotiveerd dat de asielaanvraag van de vreemdeling niet inhoudelijk moet worden beoordeeld. De minister voert daarover terecht aan dat hij, mede onder verwijzing naar het oordeel van de overleveringsrechter, deugdelijk heeft gemotiveerd dat het aan de vreemdeling is om aannemelijk te maken dat hij persoonlijk slachtoffer is geworden van politiek geïnspireerde strafvervolging en dat hij daarin niet is geslaagd. De minister is in het besluit van 7 december 2022 weliswaar niet kenbaar ingegaan op alle door de vreemdeling overgelegde stukken, maar in de uitspraak van de overleveringsrechter zijn de algemene situatie in Polen en de persoonlijke veroordelingen van de vreemdeling wel betrokken.

5.1. De minister erkent dat het toetsingskader van de overleveringsrechter verschilt van het toetsingskader voor een asielaanvraag. Hij heeft in het kader van het onderzoek en de beoordeling van een asielaanvraag een eigen verantwoordelijkheid om het risico te bepalen dat de vreemdeling loopt op een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM (uitspraak van de Afdeling van 14 september 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:2216](#)). Dit neemt niet weg dat hij de beoordeling van de overleveringsrechter bij zijn besluitvorming mag betrekken. Zoals de minister terecht stelt, zijn de feiten die een rol hebben gespeeld bij het oordeel van de overleveringsrechter namelijk nagenoeg dezelfde feiten als de feiten die de vreemdeling aan zijn asielverzoek ten grondslag heeft gelegd.

5.2. Daarnaast heeft de minister terecht aangevoerd dat hij zijn motivering niet heeft beperkt tot het oordeel van de overleveringsrechter. Uit het besluit van 7 december 2022 volgt dat hij ook zelfstandig heeft onderzocht of in Polen sprake is van structurele tekortkomingen waardoor de vreemdeling een reëel risico loopt op ernstige schade als bedoeld in artikel 4 van het EU Handvest en artikel 3 van het EVRM.

5.3. Gelet op het voorgaande, klaagt de minister terecht over het oordeel van de rechtbank dat hij de vreemdeling aanvullend had moeten horen. Tijdens het gehoor is voldoende ingegaan op de redenen waarom de vreemdeling bescherming wenst in Nederland en vreest voor terugkeer naar Polen. Weliswaar is het 'gehoor EU onderdaan' eerder afgebroken wegens andere verplichtingen van de tolk en heeft de vreemdeling te kennen gegeven nog lang niet klaar te zijn met verklaren en was een aanvullend gehoor gepland, maar de vreemdeling is vervolgens in staat gesteld zijn asielmotieven nader toe te lichten in zijn zienswijze. Er is niet gebleken dat de vreemdeling te weinig tijd heeft gekregen om over zijn asielmotieven te verklaren. De vreemdeling heeft ook niet gemotiveerd waarom hij te kort is gehoord.

5.4. De minister heeft deugdelijk gemotiveerd dat de omstandigheid als bedoeld in onderdeel b van het Protocol er niet toe leidt dat er in dit geval niet meer uitgegaan zou mogen worden van het interstatelijk vertrouwensbeginsel.

[Naar inhoudsopgave](#)

JnB 2024, 1077

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam, 25-10-2024, [ECLI:NL:RBDHA:2024:17489](#)

minister van Asiel en Migratie.

Richtlijn 2011/95/EU 15 c

EVRM 3

ASIEL. Eiser komt uit Jemen en heeft een asielaanvraag ingediend waaraan hij ten grondslag heeft gelegd dat hij niet kan terugkeren naar Jemen, omdat hij vreest voor de oorlog. Hij vreest dat hij bij terugkeer zal worden gerekruteerd door de Houthi's. Ook kan hij niet terug vanwege de humanitaire omstandigheden in Jemen.

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, nu de minister, heeft de aanvraag van eiser getoetst aan het nieuwe beleidskader naar aanleiding van het arrest X. en Y. van het Hof van Justitie van 9 november 2023 en aan het nieuwe landenbeleid voor Jemen. De minister heeft de aanvraag voor een verblijfsvergunning asiel afgewezen.

De rechtbank oordeelt dat de minister onvoldoende heeft gemotiveerd dat ten aanzien van Jemen gesproken kan worden van een minder uitzonderlijke situatie van willekeurig geweld waardoor eiser op basis van zijn individuele omstandigheden aannemelijk moet maken, waarom juist eiser specifiek een reëel risico loopt op ernstige schade. De rechtbank oordeelt ook dat de minister een onjuiste maatstaf heeft gehanteerd bij het beoordelen van de humanitaire situatie in Jemen en dat de minister onvoldoende heeft gemotiveerd dat de humanitaire situatie in Jemen niet voornamelijk is te wijten aan directe en indirecte acties van de partijen bij het conflict. De minister moet daarom een nieuw besluit nemen.

JnB 2024, 1078

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Rotterdam, 23-10-2024, [ECLI:NL:RBDHA:2024:17213](#)
minister van Asiel en Migratie.

EVRM 3

ASIEL. Gülenaanhanger. De beleidswijziging WBV 2023/24 is rechtmatig, omdat het beschermingsniveau van 'risicogroepen' aansluit bij de algemene landeninformatie over Turkije. Op grond van dat beleid moest verweerder toetsen of er 'geringe indicaties' zijn. Verweerder heeft echter in feite aan de hand van de gebruikelijke bewijsmaatstaf beoordeeld of eiseres haar vrees aannemelijk heeft gemaakt. Daarmee heeft verweerder in dit geval niet deugdelijk gemotiveerd dat er geen 'geringe indicaties' zijn. Beroep gegrond.

JnB 2024, 1079

Tussenuitspraak Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Rotterdam, 21-10-2024,
[ECLI:NL:RBDHA:2024:17020](#)

minister van Asiel en Migratie.

Richtlijn 2011/95/EU 15 c

ASIEL. Verlengde asielprocedure. Tussenuitspraak. Zuid-Soedan. De rechtbank oordeelt dat verweerder niet ten onrechte de door eiser gestelde problemen in Zuid-Soedan ongeloofwaardig heeft bevonden. Echter, verweerder heeft onvoldoende toegelicht waarom de vrees van eiser voor gedwongen rekrutering niet reëel zou zijn, mede gezien de door eiser overgelegde landeninformatie. Verweerder heeft ook niet deugdelijk gemotiveerd waarom hij meent dat op dit moment in Zuid-Soedan geen sprake is van een 15c-situatie. Hierbij is van belang dat verweerder de landeninformatie waar eiser een beroep op heeft gedaan niet kenbaar bij zijn afweging heeft betrokken. Verweerder moet ook nog ingaan op de persoonlijke omstandigheden van eiser. De rechtbank ziet aanleiding om verweerder in de gelegenheid te stellen om de motiveringsgebreken te herstellen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Procesrecht

JnB 2024, 1080

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Groningen, 29-10-2024, [ECLI:NL:RBDHA:2024:17619](#)
minister van Asiel en Migratie.

Richtlijn 2013/32/EU 31 lid 5

PROCESRECHT. BEROEP NIET TIJDIG BESLISSSEN. De lidstaat die op grond van de Dublinprocedure verantwoordelijk is heeft in ieder geval zes maanden de tijd om op het asielverzoek te beslissen. Weliswaar bepaalt de Pri ook dat de behandelingsprocedure in totaal 21 maanden mag duren, maar dat betekent niet dat, als het langer dan 21 maanden duurt voordat vaststaat welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van het asielverzoek, er daarna geen zes maanden meer zouden resteren voor de behandelingsprocedure. Het standpunt van de minister, dat de beslistermijn aanvangt op het moment dat in het kader van de Dublinverordening is vastgesteld dat Nederland verantwoordelijk is (geworden) voor de asielaanvraag van eiseres, is dus niet in strijd is met artikel 31 van de Procedurerichtlijn.

4. Artikel 31 van de Pri bevat bepalingen die relevant zijn voor de behandeling van asielverzoeken. Dit artikel bepaalt in het tweede lid dat de behandelingsprocedure zo spoedig mogelijk wordt afgerond, onverminderd een behoorlijke en volledige behandeling. In beginsel moet de behandelingsprocedure binnen zes maanden na indiening van het verzoek worden afgerond. Dat staat in artikel 31, derde lid van de Pri. Daarin staat ook dat de termijn van zes maanden aanvangt op het moment dat wordt vastgesteld welke lidstaat op grond van de Dublinverordening verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek, de verzoeker zich op het grondgebied van die lidstaat bevindt en de bevoegde autoriteit de verzoeker heeft overgenomen. Op grond van het vijfde lid van de Pri ronden de lidstaten de behandelingsprocedure uiterlijk af binnen een termijn van 21 maanden na de indiening van het asielverzoek.

5. Uit dit samenstel van bepalingen volgt dat er bij het opstellen van de Pri vanuit is gegaan, dat de lidstaat die op grond van de Dublinprocedure verantwoordelijk is in ieder geval zes maanden de tijd heeft om op het asielverzoek te beslissen. Weliswaar bepaalt de Pri ook dat de behandelingsprocedure in totaal 21 maanden mag duren, maar dat betekent niet dat, als het langer dan 21 maanden duurt voordat vaststaat welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van het asielverzoek, er daarna geen zes maanden meer zouden resteren voor de behandelingsprocedure. Daarbij is met name van belang dat de behandelingsprocedure zo spoedig mogelijk moet worden afgerond, maar dat dat niet ten koste mag gaan van een behoorlijke en volledige behandeling.

6. Het standpunt van de minister, dat de beslistermijn aanvangt op het moment dat in het kader van de Dublinverordening is vastgesteld dat Nederland verantwoordelijk is (geworden) voor de asielaanvraag van eiseres, is dus niet in strijd met artikel 31 van de Procedurerichtlijn. De uitleg die eiseres aan die bepaling geeft zou in dit geval betekenen dat de (maximum)termijn om op haar asielaanvraag te beslissen reeds zou zijn verstreken op 6 januari 2023, aldus ruim voordat in de lopende procedure in het kader van de Dublinverordening onherroepelijk was komen vast te staan dat Nederland verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag. Dat zou niet alleen het onderzoek naar de verantwoordelijkheid in het kader van de Dublinverordening zinledig maken, maar zou eveneens betekenen dat eiseres de minister niet in gebreke kan stellen, omdat nog niet vast staat dat zij verantwoordelijk is voor de behandeling van de aanvraag.

[Naar inhoudsopgave](#)

Regulier

JnB 2024, 1081

MK Rechtbank Den Haag, 18-10-2024, [ECLI:NL:RBDHA:2024:16963](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 16 lid 1 a

Aanvullend Protocol bij de Turkse Associatieovereenkomst 41

REGULIER. MVV-VEREISTE TURKSE ZELFSTANDIGEN. NIEUWE BEPERKING. Het mvv-vereiste is niet in strijd met de standstill-bepaling van artikel 41 van het Aanvullend Protocol bij de Turkse Associatieovereenkomst.

Is het mvv-vereiste een verboden beperking in strijd met de standstill-bepaling?

5. Het is niet in geschil dat eiser niet in het bezit is van een mvv. De rechtbank is van oordeel dat verweerder het mvv-vereiste mocht stellen omdat het niet in strijd is met de standstill-bepaling en legt

dit hieronder uit. Het mvv-vereiste geldt per 1 oktober 2022 voor Turkse zelfstandigen. De (voormalige) staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft in een brief aan de Tweede Kamer toegelicht waarom dit vereiste is ingevoerd. Verweerder heeft hiernaar verwezen in de besluitvorming. Het mvv- vereiste is een nieuwe beperking in de zin van de standstill-bepaling van artikel 41 van het Aanvullend Protocol bij de Turkse Associatieovereenkomst. Dit betekent dat in het buitenland een verblijfsaanvraag moet worden ingediend, zodat de Nederlandse overheid voordat iemand naar Nederland komt kan toetsen of wordt voldaan aan de voorwaarden om werkzaamheden als zelfstandige in Nederland te verrichten. Dat kon voorheen ook vanuit Nederland, daarom is het een nieuwe beperking voor Turkse zelfstandigen. Vanwege de standstill-bepaling en de uitspraken van het Hof van Justitie van de EU (het Hof) en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) daarover, mag een nieuwe beperking alleen ingevoerd worden als deze gerechtvaardigd wordt door dwingende redenen van algemeen belang. Daarbij moet de nieuwe beperking ook geschikt zijn om zijn doel te bereiken en niet verder gaan dan noodzakelijk om dat doel te bereiken. De rechtbank is van oordeel dat (het weer invoeren van) het mvv-vereiste voldoet aan deze criteria van het Hof.

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2024, 1082

MK ABRS, 23-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4244](#)

minister van Asiel en Migratie.

Verordening (EU) Nr. 604/2013 27 lid 1

EU Handvest 4

DUBLINVERORDENING. ZELFSTANDIG OVERDRACHTSBESLUIT. OMVANG RECHTSMIDDEL.

De minister is ook bij een zelfstandig overdrachtsbesluit verplicht, wanneer een vreemdeling daar een beroep op doet, te beoordelen of een risico bestaat dat de overdracht van deze vreemdeling in strijd is met artikel 4 van het EU Handvest. Anders dan de Afdeling in haar uitspraak van 5 maart 2015 heeft geoordeeld, staat het Unierechtelijke vereiste van een effectieve rechtsbescherming het niet toe dat de vreemdeling naar de asielprocedure wordt verwezen.

2. Deze uitspraak gaat over de omvang van het rechtsmiddel, zoals bedoeld in artikel 27, eerste lid, van de Dublinverordening, tegen een zelfstandig overdrachtsbesluit. Volgens de rechtspraak van de Afdeling is de minister in dat geval niet verplicht te beoordelen of de overdracht in strijd is met artikel 4 van het EU Handvest. Als een vreemdeling die een zelfstandig overdrachtsbesluit heeft ontvangen van mening is dat de overdracht daarmee in strijd is, kan hij een asielaanvraag indienen. De Afdeling verwijst voor die rechtspraak naar haar uitspraak van 5 maart 2015, [ECLI:NL:RVS:2015:788](#). De vraag is of het Unierecht zich verzet tegen deze rechtspraak. De Afdeling komt op grond van de rechtspraak van het Hof van Justitie van na 2015 tot het oordeel dat dit het geval is. Dit wordt hieronder toegelicht. [...]

Oordeel van de Afdeling

7. Voorop moet worden gesteld dat het nemen van een overdrachtsbesluit krachtens artikel 26, eerste lid, van de Dublinverordening ter uitvoering strekt van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (het GEAS) en dus het Unierecht ten uitvoer brengt in de zin van artikel 51, eerste lid,

van het EU Handvest. Dat betekent dat de minister bij het nemen van een overdrachtsbesluit altijd de bepalingen van het Handvest moet eerbiedigen. Dat geldt temeer bij bepalingen van absolute aard, zoals artikel 4 van het EU Handvest. De Afdeling verwijst naar de arresten van het Hof van 16 februari 2017, C. K. e.a., [ECLI:EU:C:2017:127](#), punt 59, en van 19 maart 2019, Jawo, [ECLI:EU:C:2019:218](#), punten 77 en 78. Deze uitgangspunten zijn van toepassing op de uitvoering van de Dublinverordening en dus ook op een zelfstandig overdrachtsbesluit, dat immers ook wordt genomen krachtens artikel 26, eerste lid, van die verordening. Anders dan de minister, acht de Afdeling hierbij dus niet doorslaggevend dat die twee arresten zijn geweest in zaken waar wel een samenhangend asielverzoek in het land van verblijf was ingediend.

7.1. Een persoon over wie een overdrachtsbesluit krachtens artikel 27, eerste lid, van de Dublinverordening wordt genomen, heeft het recht om tegen dit besluit een daadwerkelijk rechtsmiddel in te stellen waarin hij de feiten en het recht ter discussie kan stellen. De rechtbank heeft terecht vastgesteld dat deze bepaling geen onderscheid maakt tussen overdrachtsbesluiten die gepaard gaan met een besluit om het asielverzoek niet in behandeling te nemen en zelfstandige overdrachtsbesluiten. Er bestaat dan ook geen aanleiding voor de conclusie dat dit rechtsmiddel niet van toepassing zou zijn op zelfstandige overdrachtsbesluiten. De Afdeling verwijst naar het arrest van het Hof van 2 april 2019, H. en R., [ECLI:EU:C:2019:280](#), punt 42.

7.2. Het recht op een effectief rechtsmiddel zoals geregeld in artikel 47, eerste alinea, van het EU Handvest is van toepassing op eenieder wiens door het recht van de Unie gewaarborgde rechten en vrijheden zijn geschonden. Onder die rechten en vrijheden vallen onder meer de in het EU Handvest verankerde grondrechten. Om de effectiviteit van dat rechtsmiddel te waarborgen, moet daarom in het kader van dat rechtsmiddel een rechtstreeks beroep gedaan kunnen worden op het Handvest. Het door de minister gehanteerde systeem, dat de Afdeling in haar uitspraak van 5 maart 2015 nog heeft onderschreven, sluit in dit geval een rechtstreeks beroep op deze bepaling uit van het in de Dublinverordening voorziene rechtsmiddel zoals bedoeld onder 7.1. In die rechtspraak wordt immers de asielprocedure aangewezen om een beroep op artikel 4 van het EU Handvest te kunnen doen. Naar het oordeel van de Afdeling en in afwijking van haar eerdere rechtspraak, is daarmee geen sprake van een effectief rechtsmiddel. Dit geldt temeer, omdat een vreemdeling niet mag worden gedwongen een asielaanvraag in te dienen. Daarbij tekent de Afdeling aan dat zo'n aanvraag niet gaat over de overdracht naar een andere lidstaat, maar over terugkeer naar het land van herkomst. Als de vreemdeling in het land van verblijf aan de orde wil stellen dat hij niet op grond van de Dublinverordening kan worden overgedragen naar een andere lidstaat, omdat hij daar te grote risico's zal ondervinden, moet dat risico dus worden beoordeeld, ook als het gaat om een zelfstandig overdrachtsbesluit. [...]

7.3. De Afdeling stelt gelet op het voorgaande vast dat de reikwijdte van het in artikel 27, eerste lid, van de Dublinverordening geregelde rechtsmiddel door de Uniewetgever is geharmoniseerd. De minister is daarom niet vrij om te bepalen dat een rechtstreeks beroep op artikel 4 van het EU Handvest bij zelfstandige overdrachtsbesluiten is uitgesloten en alleen mogelijk is als de vreemdeling een asielverzoek indient. De Afdeling ziet dit ook bevestigd in de rechtspraak van het Hof van na de hiervoor genoemde uitspraak van 5 maart 2015, over de uitlegging van de Dublinverordening en het GEAS. De Afdeling licht dit hierna toe.

7.3.1. Allereerst wordt in overweging 19 van de preambule van de Dublinverordening bepaald dat om de naleving van het internationale recht te waarborgen het rechtsmiddel zowel betrekking moet hebben op de toepassing van die verordening als op de juridische en feitelijke situatie in de lidstaat waaraan de verzoeker wordt overgedragen. In het arrest H. en R. in punt 42 heeft het Hof overwogen

dat artikel 27, eerste lid, van de Dublinverordening geen verschil maakt tussen de verschillende categorieën verzoekers, bedoeld in artikel 18, eerste lid, van de Dublinverordening.

7.3.2. Wel heeft het Hof in punt 43 van dat arrest overwogen dat een persoon die van het rechtsmiddel gebruik maakt, zich niet kan beroepen op bepalingen van die verordening die niet op zijn geval van toepassing zijn en de autoriteiten dus niet binden. Dat betekent dat een vreemdeling over wiens situatie een terugnameprocedure, als bedoeld in artikel 24 van de Dublinverordening, wordt gevoerd, zich niet zal kunnen beroepen op alle bepalingen van de verordening en de reikwijdte van het rechtsmiddel in dat verband dus kan verschillen van bijvoorbeeld een overnameprocedure, als bedoeld in artikel 21 van de Dublinverordening. Dat maakt echter niet dat een beroep op artikel 4 van het EU Handvest in dat geval al daarom ook uitgesloten is.

7.3.3. Het Hof heeft juist in verschillende arresten het belang benadrukt van het uitleggen en toepassen van de Dublinverordening in overeenstemming met artikel 4 van het EU Handvest en het daaruit voortvloeiende uitgangspunt dat een overdracht slechts kan plaatsvinden wanneer het is uitgesloten dat deze een reëel risico meebrengt van de schending van de genoemde bepaling. De Afdeling wijst daarbij bijvoorbeeld op de arresten C. K. e.a., punten 59, 60 en 65, en Jawo, punten 89-90. In het enkele feit dat in deze arresten geen sprake was van een zelfstandig overdrachtsbesluit, ziet de Afdeling zoals gezegd geen aanleiding om te concluderen dat deze uitgangspunten daarop niet van toepassing zijn. De vreemdeling brengt dit ook terecht naar voren in zijn reactie op de antwoorden van de minister.

7.3.4. De Afdeling wijst verder ook op het arrest van 30 november 2023, Ministero dell'Interno e.a., [ECLI:EU:C:2023:934](#), punten 95-97, waarin het Hof heeft overwogen dat een lidstaat die voornemens is een terugnameverzoek in de zin van artikel 23 en 24 van de Dublinverordening in te dienen of een dergelijk verzoek heeft ingediend, zijn ogen niet kan sluiten voor informatie die een verzoeker hem meedeelt en die in de weg zou kunnen staan aan dit terugnameverzoek en aan de daaropvolgende overdracht van deze persoon aan de aangezochte lidstaat. Zo kan volgens het Hof bewijs van onder meer het bestaan van systeemfouten, bedoeld in artikel 3, tweede lid, tweede alinea, van de Dublinverordening, in de aangezochte lidstaat of het bestaan, gelet op de gezondheidstoestand van de betrokkene, van een reëel en bewezen risico dat hij in geval van overdracht aan de aangezochte lidstaat wordt onderworpen aan onmenselijke of vernederende behandelingen leiden tot een wijziging in de bepaling van de verantwoordelijke lidstaat. Voor het eerste punt verwijst het Hof naar het arrest Jawo, punten 85 en 86, voor het tweede punt naar het arrest C. K. e.a., punt 96.

7.4. Het betoog van de minister dat de toetsing van een zelfstandig overdrachtsbesluit aan artikel 4 van het EU Handvest niet past binnen het GEAS, slaagt tot slot ook niet. De minister veronderstelt dat een beroep op die bepaling altijd impliceert dat behoefte bestaat aan internationale bescherming en dat zo'n beroep dus altijd verband houdt met het land van herkomst. Het in die bepaling neergelegde verbod van onmenselijke en vernederende behandelingen of bestraffingen impliceert in het kader van een overdrachtsbesluit echter alleen dat een vrees bestaat dat de aangezochte lidstaat dit verbod schendt. Dat kan het geval zijn, ook wanneer de vreemdeling geen asielerzoek heeft ingediend in de lidstaat waarin hij zich bevindt. De Afdeling wijst daarbij op punt 88 van het arrest Jawo, waarin het Hof heeft overwogen dat voor de toepassing van artikel 4 van het EU Handvest niet van belang is of de betrokken persoon een ernstig risico loopt op schending van die bepaling op het moment zelf van de overdracht, dan wel tijdens de asielerprocedure of na afloop ervan. De minister gaat er in dit geval ook aan voorbij dat de vreemdeling na overdracht alsnog in de asielerprocedure terecht kan komen, aangezien zijn asielerzoek in Italië volgens het claimakkoord

nog in behandeling was. Het zal verder aan de minister en aan de bestuursrechter zijn, wanneer een vreemdeling daar een beroep op doet, om per geval te beoordelen of hij bij het uitblijven of intrekken van een asielverzoek in Nederland in een met artikel 4 van het EU Handvest strijdige situatie terecht kan komen in de andere lidstaat.

7.5. Uit het voorgaande volgt dat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat de minister ook bij een zelfstandig overdrachtsbesluit verplicht is, wanneer een vreemdeling daar een beroep op doet, te beoordelen of een risico bestaat dat de overdracht van deze vreemdeling in strijd is met artikel 4 van het EU Handvest. Anders dan de Afdeling in haar uitspraak van 5 maart 2015 heeft geoordeeld, staat het Unierechtelijke vereiste van een effectieve rechtsbescherming het niet toe dat de vreemdeling naar de asielprocedure wordt verwezen. De rechtbank heeft daarom terecht geoordeeld dat de minister ten onrechte heeft nagelaten de door de vreemdeling gestelde vrees voor een schending van artikel 4 van het EU Handvest bij overdracht naar Italië te beoordelen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2024, 1083

MK ABRS, 30-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4292](#)

minister van Asiel en Migratie.

Richtlijn 2001/55/EG

Vw 2000 6 lid 3

VREEMDELINGENBEWARING. Geen wettelijke basis voor grensdetentie van Oekraïners die een beroep doen op de Richtlijn Tijdelijke Bescherming.

2.1. Zoals de Afdeling heeft overwogen in haar uitspraak van 3 juni 2016, [ECLI:NL:RVS:2016:1451](#), onder 8.2, vormt artikel 6, derde lid, van de Vw 2000 een omzetting van artikel 8, eerste lid, aanhef en onder c, van de Opvangrichtlijn. Uit artikel 3, derde lid, van de Opvangrichtlijn volgt dat die richtlijn niet van toepassing is wanneer de bepalingen van de Richtlijn tijdelijke bescherming worden toegepast. Oekraïners kunnen momenteel een beroep doen op de laatstgenoemde richtlijn en de minister past bij de beoordeling of zij in aanmerking komen voor tijdelijke bescherming de bepalingen van die richtlijn toe.

2.2. Dit betekent dat de minister Oekraïners die een beroep doen op de Richtlijn tijdelijke bescherming niet op grond van artikel 6, derde lid, van de Vw 2000 in grensdetentie mag plaatsen. Deze grondslag voor grensdetentie vormt immers een omzetting van artikel 8, eerste lid, aanhef en onder c, van de Opvangrichtlijn, die in het geval van de vreemdelingen niet van toepassing is. Gelet hierop was de grensdetentie vanaf de eerste dag onrechtmatig.

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB 2024, 1084

MK ABRS, 24-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4294](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 59 lid 1 a

VREEMDELINGENBEWARING. BEKENDMAKING VERWIJDERINGSBESLUIT. Het verwijderingsbesluit is aan de vreemdeling in persoon uitgereikt en de vreemdeling heeft voor de uitreiking hiervan getekend. Het verwijderingsbesluit is daarmee op rechtsgeldige wijze aan de vreemdeling bekendgemaakt en in werking getreden en mocht daarom ten grondslag worden gelegd aan de maatregel van bewaring. Omdat de in paragraaf A4/3.4 van de Vc 2000 genoemde vereisten voor de uitreiking van een ongewenstverklaring, geen wettelijke vereisten zijn voor de inwerkingtreding van een verwijderingsbesluit, staan deze niet aan de inwerkingtreding daarvan in de weg. Hetzelfde geldt voor het beleid dat een tolk aanwezig moet zijn bij de uitreiking.

4. De rechtbank heeft ten onrechte overwogen dat het verwijderingsbesluit niet ten grondslag mocht worden gelegd aan de maatregel van bewaring, omdat dat besluit niet op de voorgeschreven wijze zou zijn uitgereikt. Daarom slaagt de grief. De Afdeling licht dat oordeel hierna verder toe.

4.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in de uitspraak van 23 februari 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:562](#), onder 10, mag de minister aan een burger van de Unie die geen of niet langer een verblijfsrecht kan ontlenen aan het Unierecht alleen een maatregel van bewaring opleggen als hij voorafgaand aan - dan wel gelijktijdig met - die maatregel over die burger een besluit tot verwijdering als bedoeld in artikel 15 van de Verblijfsrichtlijn heeft genomen. Daarom mag de bewaringsrechter, om de rechtmatigheid van de maatregel van bewaring te beoordelen, toetsen of er een verwijderingsbesluit aan de vreemdeling is uitgereikt. De Afdeling wijst ter vergelijking op haar uitspraak van 24 oktober 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3885](#), onder 4 tot en met 4.2.

4.2. Niet in geschil is dat het verwijderingsbesluit van 3 november 2021 aan de vreemdeling in persoon is uitgereikt en dat de vreemdeling voor de uitreiking hiervan heeft getekend. De minister betoogt terecht dat hij daarmee het verwijderingsbesluit op rechtsgeldige wijze aan de vreemdeling heeft bekendgemaakt, dat dat besluit in werking is getreden en dat het daarom ten grondslag mocht worden gelegd aan de maatregel van bewaring. Omdat de in paragraaf A4/3.4 van de Vc 2000 genoemde vereisten voor de uitreiking van een ongewenstverklaring, geen wettelijke vereisten zijn voor de inwerkingtreding van een verwijderingsbesluit, staan deze niet aan de inwerkingtreding daarvan in de weg. Hetzelfde geldt voor het beleid dat een tolk aanwezig moet zijn bij de uitreiking.

4.3. Voor zover de vreemdeling betoogt dat niet aan het beleid in paragraaf A4/3.4 van de Vc 2000 is voldaan, kan hij dit in een procedure tegen het verwijderingsbesluit en de ongewenstverklaring aan de orde stellen. Zo kan in die procedure bijvoorbeeld beoordeeld worden of de gestelde schending van het beleid de termijnoverschrijding van zijn bezwaar verschoonbaar maakt.

4.4. Overigens had de vreemdeling kunnen en moeten weten dat hij onrechtmatig in Nederland verbleef en moest vertrekken. Daargelaten of hij enigszins bekend is met de Nederlandse taal, had hij moeten begrijpen dat het verwijderingsbesluit een document van enig belang betrof. Hij moest er immers voor tekenen en heeft dit ook gedaan. Om die reden had hij ook een eigen verantwoordelijkheid om de nodige inspanningen te verrichten om kennis te nemen van de inhoud van het besluit. Dat de vreemdeling in detentie zat en daardoor geen mogelijkheid had om zelf een tolk in te schakelen, volgt de Afdeling niet. Bovendien blijkt uit de maatregel van bewaring dat hij na de uitreiking van het verwijderingsbesluit meermaals tijdens verschillende aanhoudingen erop is

gewezen dat hij geen verblijfsrecht meer had. Ook blijkt uit de maatregel dat hij op 7 januari 2022 in een gehoor heeft aangegeven dat hij een noodpaspoort zou regelen en dat hij weg zou gaan.

JnB 2024, 1085

MK ABRs, 23-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4237](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vb 2000 5.3 lid 1

Awb 2.16 lid 1

VREEMDELINGENBEWARING. ELEKTRONISCHE HANDTEKENING. FOUTMELDING BIJ VALIDEREN. De Afdeling stelt vast dat ook zij de elektronische handtekening in het originele bestand, zelfstandig heeft kunnen valideren. Daaruit blijkt dat de handtekening geldig is en de maatregel daarna inhoudelijk niet is gewijzigd. Dat betekent dat de maatregel rechtsgeldig is ondertekend. Dat de vreemdeling door de omzetting van dit bestand bij de Rechtspraak alleen beschikking had over een versie van de maatregel met een ongeldige handtekening, maakt niet dat niet van de geldigheid van de handtekening kan worden uitgegaan.

Inleiding en eerste grief

1. De maatregel van bewaring is opgelegd door een medewerker van de Dienst Terugkeer en Vertrek (hierna: de DT&V) en is door deze medewerker ondertekend met een elektronische handtekening. Bij het valideren van deze handtekening verschijnt bij de Afdeling de volgende foutmelding:

"Fout tijdens de verificatie van de handtekening

Handtekening bevat onjuiste, onherkenbare, beschadigde of verdachte gegevens

Ondersteuningsinformatie: SigDict / Contents illegal data" [...]

De bevindingen van de deskundige

6. Uit het verslag van de deskundige van 3 september 2024 volgt dat nadat de medewerker van de DT&V de maatregel van 22 augustus 2023 elektronisch heeft ondertekend, de minister het digitale bestand daarvan naar de Rechtspraak heeft gestuurd. Bij de Rechtspraak is dat bestand omgezet naar een bestandsformaat dat geschikt is voor digitale archivering. Deze omzetting heeft ervoor gezorgd dat informatie in het deel van het bestand waar de elektronische handtekening zich bevindt beschadigd is geraakt. Het bestand met de beschadigde handtekening is vervolgens in de digitale dossiers van de vreemdeling, de rechtbank en de Afdeling terechtgekomen. De deskundige heeft beschikking gekregen over een versie van het bestand die nog niet door de Rechtspraak was omgezet. Dit originele bestand kon hij zonder foutmelding valideren. Vervolgens heeft hij door het uitvoeren van verschillende tests de foutmelding kunnen repliceren en daarmee kunnen vaststellen dat de foutmelding bedoeld onder 1 verschijnt nadat het bestandsformaat wordt gewijzigd.

6.1. De door hem onderzochte foutmelding is volgens hem kenmerkend voor de beschadiging van de handtekening die onder meer ontstaat bij de omzetting van het bestand zoals dat hier is gebeurd. Ook heeft hij geconcludeerd dat het originele onbeschadigde bestand van de minister inhoudelijk geen verschillen vertoont met de versie die ter beschikking is gesteld in het digitaal dossier. Op zitting bij de Afdeling heeft hij daarover verklaard dat bij een inhoudelijke aanpassing na ondertekening van het bestand een andere foutmelding verschijnt. Tot slot volgt uit het rapport dat het niet waarschijnlijk is dat er iets mis is met de certificering van de handtekening.

6.2. De onder 6 genoemde omzetting bij de Rechtspraak gebeurt volgens de deskundige automatisch wanneer bestanden in een voor de Rechtspraak ongewenst formaat worden aangeleverd. De Rechtspraak heeft aan de deskundige laten weten dit probleem eind 2023

geconstateerd te hebben en sinds begin 2024 meer documenten zonder omzetting door te laten, ook wanneer deze niet het juiste formaat hebben. De minister heeft dit ter zitting bevestigd.

Oordeel Afdeling

7. De Afdeling stelt vast dat ook zij de elektronische handtekening in het originele bestand, bedoeld onder 6, zelfstandig heeft kunnen valideren. Daaruit blijkt dat de handtekening geldig is en de maatregel daarna inhoudelijk niet is gewijzigd. Dat betekent dat de maatregel rechtsgeldig is ondertekend. Dat de vreemdeling door de omzetting van dit bestand bij de Rechtspraak alleen beschikking had over een versie van de maatregel met een ongeldige handtekening, maakt niet dat niet van de geldigheid van de handtekening kan worden uitgegaan. De Afdeling wijst ter vergelijking op haar uitspraak van 12 maart 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:543](#).

7.1. Omdat de maatregel rechtsgeldig is ondertekend, heeft de rechtbank terecht overwogen dat de maatregel rechtsgeldig tot stand is gekomen, zoals bedoeld in artikel 5.3 van het Vb 2000. Van een gebrek dat de maatregel onrechtmatig maakt, is daarom geen sprake.

7.2. De Afdeling onderschrijft niettemin het belang van de vreemdeling bij het zelfstandig kunnen controleren of het besluit dat ten grondslag ligt aan zijn inbewaringstelling rechtsgeldig tot stand is gekomen. De Afdeling geeft de Rechtspraak daarom mee elektronisch ondertekende dossierstukken uit te sluiten van de onder 6 en 6.2 genoemde omzettingen. Voor zover noodzakelijk, kunnen partijen en de rechtbank het originele bestand met de geldige handtekening ook achteraf alsnog verkrijgen.

JnB 2024, 1086

MK ABRS, 29-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4321](#)

minister van Asiel en Migratie.

Awb 8:78

**VREEMDELINGENBEWARING. OVERSCHRIJDING TERMIJN OPENBAARMAKING
UITSPRAAK.**

De rechtbank heeft toegelicht dat de overschrijding aan een interne reorganisatie van het openbaarmakingsproces te wijten is. Dat heeft tijdelijk geleid tot een vertraging bij de openbaarmaking van uitspraken. De Afdeling ziet in die verklaring geen bijzondere omstandigheid die een schending van de termijn rechtvaardigt.

[Naar inhoudsopgave](#)